

Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana
Kardeljeva ploščad 16
1000 Ljubljana Bežigrad

SEMINNARSKA NALOGA:
INFORMATIKA

Najstniška glasba

Kazal

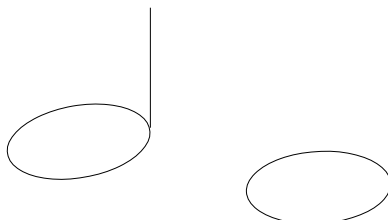
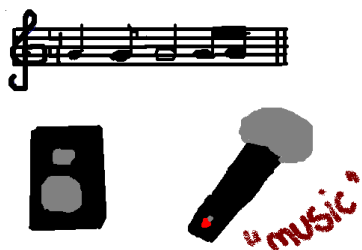
SREDNJA VZGOJITELJSKA ŠOLA IN GIMNAZIJA LJUBLJANA.....	1
.....	1
UVOD.....	4
OPISI ZVRSTI GLASBE, KI JIH POSLUŠAJO NAJSTNIKI.....	4
POP GLASBA.....	4
DISKO GLASBA.....	5
SLOVENSKI DJ-JI.....	6
ROCK GLASBA.....	7
ZAČETKI ROCKA: 1950.....	7
DANAŠNJA ROCK GLASBA.....	7
HARD ROCK.....	8
HARD ROCK JE GLASBENA ZVRST, IN SICER PODZVRST ROCKA. NJEGOVE KORENINE SEGAJO V 60. LETA 20. STOLETJA, RAZVIL SE JE IZ GARAŽNEGA IN PSIHEDELIČNEGA ROCKA. ZNAČILEN JE PO UPORABI DISTORZIRANIH ELEKTRIČNIH KITAR, BAS KITAR IN BOBNOV. TERMIN HARD ROCK SE UPORABLJA TUDI KOT NADPOMENKA ZA PUNK IN GRUNGE, DA SE LAŽJE LOČITA OD MEHKEJŠEGA, POPULARNEJŠEGA POP ROCKA.ZA ZAČETNIKE TRDEGA ROCKA VELJAJO GLASBENE SKUPINE, KOT SO LED ZEPPELIN, BLACK SABBATH IN DEEP PURPLE.....	8
ZNAČILNOSTI.....	8
NARODNO-ZABAVNA GLASBA.....	8
ELEKTROAKUSTIČNA GLASBA.....	10
REGGAE.....	10
JAZZ GLASBA.....	11
HARDCORE PUNK.....	11
HARDCORE PUNK JE PODVRST GLASBENE ZVRSTI IN SUBKULTURE PUNK, KI SE JE RAZVILA V ZDA V ZAČETKU OSEMDESETIH LET. OD PUNK ROCKA SEDEMDESETIH SE RAZLIKUJE PREDVSEM PO HITREJŠEM, AGRESIVNEJŠEM PRISTOPU. PESMI SO KRAJŠE, GLASNEJŠE IN AGRESIVNEJŠE. BENDI SO VEČINOMA DELALI PO PRISTOPU D.I.Y, OD IZDAJE POSNETKOV, PLAKATOV, MAJIC ITD..., VSE SO POSTORILI SAMI, BREZ POMOČI ZALOŽB ALI PROMOTORJEV. MED NAJBOLJ ZNANE GLASBENE SKUPINE IZ TEGA ŽANRA LAHKO PRIŠTEJEMO BAD BRAINS, MINOR THREAT, BLACK FLAG, DEAD KENNEDYS, CIRCLE JERKS ITD.....	11
METAL.....	12
METAL JE GLASBENA ZVRST, KI SE JE RAZVILA IZ HARD ROCKA. VEČINO SKUPIN, KI IZVAJAJO METAL, NE MOREMO STROGO UVRSTITI LE V ENO PODSKUPINO METALNE GLASBE. VSEENO SE UPORABLJAJO NEKATERI IZRAZI, S KATERIMI OZNAČUJEMO SKUPINE, KI SO JIM SKUPNE NEKATERE ZNAČILNOSTI, KOT SO NA PRIMER TIPIČNI INSTRUMENTI, TEMATIKA BESEDIL IN PODOBNO. ZA BOLJŠO PREDSTAVO JE V NASLEDNJEM POGLAVJU NAŠTETIH NEKAJ SKUPIN IN ZVRSTI, KI JIH IGRAJO.....	12
JPOP.....	12
ANKETA.....	12
RAZNE ZVRSTI GLASBE.....	13
.....	14
CITAT NEKE NAŠE VRSTNICE, KI JE NAPISALA RIME ZA GLASBO:.....	14
OBLEKA POKAŽE ČLOVEKA.....	15
ZAKLJUČEK.....	15
VIRI.....	15
HTTP://WWW.RAVEUNION.COM/PAGE/INDEX.PHP? OPTION=COM_CONTENT&TASK=VIEW&ID=111&ITEMID=16.....	15
KAZALO.....	2

OPISI ZVRSTI GLASBE, KI JIH POSLUŠAJO NAJSTNIKI.....	3
POP GLASBA.....	3
DISKO GLASBA.....	4
SLOVENSKI DJ-JI.....	5
ROCK GLASBA.....	6
KORENINE ROCKA IN NJEGOV RAZVOJ.....	6
ZAČETKI ROCKA: 1950.....	6
HARD ROCK.....	7
NARODNO-ZABAVNA GLASBA.....	7
ELEKTROAKUSTIČNA GLASBA.....	8
REGGAE.....	9
JAZZ GLASBA.....	10
HARDCORE PUNK.....	10
METAL.....	11
JPOP.....	11
ANKETA.....	11
RAZNE ZVRSTI GLASBE.....	12
ZAKLJUČEK.....	14
VIRI.....	14

Uvod

Najstniška glasba je velik pojem, saj obsega veliko število zvrsti glasbe. Glede na to, da se tako najstniki kot tudi odrasli med seboj zelo razlikujemo tudi vsak posluša takšno glasba, ki mu najbolj ustreza. Vsaka vrst pa ima tudi svojo posebnost po kateri jo prepoznamo. Zato bom v seminarski predstavila le posamezne zvrsti, ki jih večinoma poslušajo najstniki.

Glásba ali **múzika** je pojem, ki ga lahko razlagamo na več načinov. Pogosto je označen kot umetnost, oblika zabave ali nasprotje govora oz. hrupa.

slika 1 , 2: moja slika: glasba

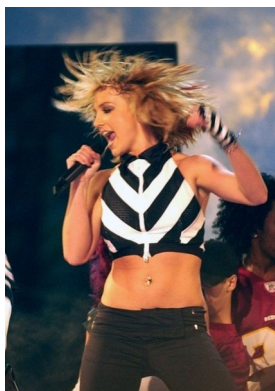
V grobem poznamo tri skupine definicij glasbe: prva označuje glasbo kot od okolja neodvisno, na primer »urejeno in oblikovano zaporedje tonov, zvenov in šumov«, druga kot pojem, odvisen od družbenega dojemanja nje same, tretja pa kot platonični ideal, ki ne izvira iz specifičnih dejavnikov, ampak iz višje resnice. Glasbo ustvarjajo skladatelji, poustvarjajo pa glasbeniki. Ti jo izvabljajo iz glasbil, ustvarjajo z lastnim glasom ali pa glasbo elektronska glasbila proizvajajo glede na postavljena pravila. Glasba lahko nastane tudi kot mešanje obstoječih glasbenih del, kot to počnejo DJ-ji in elektronski umetniki z raznimi vzorčevalniki.

Glasba se po nekaterih definicijah od nekega naključnega zaporedja not loči po svoji premišljenosti: note so ritmično razporejene in urejene v melodijo, ki je podprta s harmonijami. Praviloma je všečna človeškemu ušesu. Zaradi širokih možnosti dojemanja glasbe jo lahko preučujemo na veliko načinov: s študijem akustike, glasbene teorije, učenjem instrumenta oz. solopetja, muzikologije, etnomuzikologije ali glasbene zgodovine.

Opisi zvrsti glasbe, ki jih poslušajo najstniki

Pop¹ glasba

Skozi stoletja in povsod po svetu je bilo mnogo različnih oblik glasbe v določenih časovnih obdobjih zelo priljubljenih, vendar pa se nobena ne more primerjati z obsežnim vplivom popularne glasbe, ki je vzkliha v

Ameriki sredi petdesetih let prejšnjega stoletja in se je nato že v naslednjem desetletju razširila skoraj po vsem svetu. Z rock'n'rollu dodanimi *doo-wop*² pesmimi in *soul*³ baladami je nastal ta novi pop mladih, z včasih posvetnimi besedili in mnogokrat hrupnimi ritmi. Povojna generacija otrok, ki ni bila več pripravljena ugoditi zahtevam odraslih, se je hotela uveljaviti pod lastnimi pogoji, pop glasba pa je bila orodje, s katerim je to tudi dosegla. Nič več osladnih pevcev, plesov v strogem ritmu, dolgočasnih uspešnic. Nova glasba je zahtevala sprostitev zavor in nebrzdano zabavo. V besedilih in ritmih so se začela izražati čustva mladostnikov, saj je glasba postala dostopnejša, izvedbo ni bilo potrebno šolano obvladovanje glasbila in glasu. Sredi petdesetih let je pop tako prvič resnično postal glasba množic, mladine, ki je v njej uživala in jo izvajala. Na veliko so se začele ustanovljati glasbene skupine na obeh straneh Atlantika. V tistem obdobju so

¹ **Pop** je okrajšava besede *popularno*

² **Doo-wop** je stil vokala in basa zvrsti *rhythm & blues* priljubljen v 1950ih in 1960ih v ZDA

³ **Soul** je glasbena zvrst, ki združuje elemente *rhythm in bluesa* ter *gospela*. Izvira iz petdesetih let 20. stol. iz ZDA

ameriški glasbeniki prvič začeli posnemati Britance. Tedaj je *slika3:Britney Spears* - pop glasba z zabavnim in brezskrbnim pristopom začrtala vzporedno, a drugačno pot kot glasno, vase obrnjeno in eksperimentalno rock glasbo, kot so jo na novo definirali, pa tudi kot druge glasbene zvrsti, ki so se začele pojavljate. Ker je bila pop glasba najbolj všeč šolarjem, mladostnikom in ljudem srednjih let, je bila vedno bolj povezana v najboljšem primeru z vedno močnejšo s komercializirano, v najslabšem primeru pa z brezsrčnim izkoriščanjem. Medtem ko so reggae, rap in plesna glasba postavljali v ospredje takt in ritem, je bila melodija še vedno v ospredju pop glasbe.

Slika 4: Alya- znana slovenska pevka

Najbolj znane pop skupine vseh časov:

- The Beatles
- Bay City Rollers
- New Kids on The Block
- Hanson
- Spice Girls
- ABBA
- Bee Gees

Disko glasba

ELEKTRONSKA PLESNA GLASBA

slika 5: disko partnerja

»Ciklična in ponavljajoča zgradba elektronske glasbe je varljivo preprosta. Kot šamanovo bobnanje predstavlja simbolično utripanje srca. Neprekinjena basovska linija s svojimi vibracijami pozitivno vpliva na mentalno in emocionalno stanje in lahko privede poslušalca v trans, ki je podoben transu privržencev Hare Krišne med plesom Kirtan.«

Glasba je eden najzanimivejši elementov v evoluciji klubskih kultur, saj nastaja s pomočjo nove generacije tehnologije, ki je povzročila revolucijo v produkciji in distribuciji glasbe. Elektronsko eksperimentiranje v šestdesetih in sedemdesetih je temeljilo predvsem na vstavljanju elektronsko generiranih zvokov v obstoječe zvočne podobe. Glasbeniki kot Brian Eno, Jean Michele Jarre, Kraftwerk, Tangerine Dream in ostali so utrli pot revoluciji elektronske glasbe, ki je sledila v osemdesetih. S pojavom house glasbe z značilnim 4/4 taktom je elektronska plesna glasba dobila unikatno zvočno podobo, ki je služila kot izhodišče za nadaljnji razvoj različnih žanrov elektronske plesne glasbe.

»Večina ljudi povezuje elektronsko glasbo z izključno elektronskimi zvoki. Glasbeni producenti poleg elektronskih uporabljajo tudi akustične zvoke klasičnih glasbil. Sodobna elektronska glasba je tako sinteza preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.«

Posamezen zvok se lahko prenese v računalniško okolje, kjer se z njim lahko manipulira in ustvarja povsem nove zvoke. Edini omejitvi današnje produkcije elektronske glasbe sta domišljija ustvarjalca in zmožnosti programske opreme. Teoretično lahko s spreminjanjem enega zvoka ob pomoči računalniške programske opreme ustvarimo neskončno variacij zvoka. Bistvo elektronske glasbe ni manipulacija že obstoječih zvokov, ampak ustvarjanje povsem novih zvokov.

Pojav elektronske plesne glasbe je spremenil tudi način poslušanja in percepcije glasbe, saj elektronska plesna glasba tako rekoč ne pozna začetka in konca posamezne skladbe.

Ta glasba je ciklična in kontinuirana ter služi predvsem kot katalizator za osebno notranje potovanje poslušalca. Ustvarjena je za to, da izzove odziv telesa. Izkušstvo poslušanja plesne elektronske glasbe je podobno doživljanju glasbenega ustvarjanja, saj zahteva določeno stopnjo pozornosti in koncentracije. Poslušalci se v stanju pozornosti približajo ustvarjalnemu procesu in niso zgolj pasivna publika, saj se na glasbo odzovejo s svojim gibanjem, kar nakazuje na interaktivno naravo elektronske glasbe.

Značilnosti

Elektronska glasba je začela vplivati na popularno glasbo in način ustvarjanja je danes zelo podoben, saj je tudi pri produkciji in obdelovanju popularne glasbe računalnik postal nujnost. Velike glasbene založbe vse večkrat najemajo Dj-je ali producente za prirejanje skladb popularnih skupin. Popularna glasba je bila vedno vezana na obliko posamezne skladbe, kjer se poslušalec osredotoča predvsem na verze, refrene in besedilo. S tega vidika so popularne skladbe podobne tradiciji pripovedovanja zgodb, ustvarjene z namenom podajanja informacij, doživetij ali zabavanja. Skladbe, ki so ponavadi dolge od 3 do 5 minut, so v tem formatu primerne za poslušanje v medijih, za promocijo in prodajo.

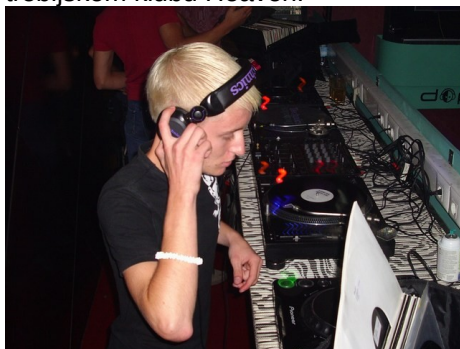
Pri popularni glasbi se poslušalci poistovetijo s pevcem ali ostalimi glasbeniki – tako igra osebnost glasbenika ključno vlogo. Pri elektronski plesni glasbi je vloga osebnosti manj pomembna. Osebnost Dj-ja je sicer pomembna, a v tem kontekstu je pomembno govoriti o osebnosti avtorja glasbe, saj je Dj le redko avtor glasbe, ki jo prezentira publiko na plesišču. Osebnost avtorja tako ostane skrita, saj publika ponavadi pozna Dj-ja, a zelo redko avtorja glasbe oz. producenta. Glasbeni producenti elektronske glasbe lastno glasbo pogosto izdajajo pod aliasi in ne z artistskim imenom, kar potrjuje tezo, da elektronska plesna glasba v nasprotju s popularno glasbo ne temelji na zvezdništvu in medijski publiciteti. Identifikacija popularne glasbe večinoma temelji na vokalu in besedilih, kar pa je v nasprotju s plesno elektronsko glasbo.

V zadnjih dveh desetletjih je produkcija elektronske glasbe ustvarila mnogo novih glasbenih idej in konceptov, ki pa so se šele v zadnjih letih pričeli pojavljati v vsakdanjem življenju množične družbe. Danes lahko elektronsko glasbo redno zasledimo praktično povsod: v reklamah, na radiu, televiziji, ipd.

Slovenski DJ-ji

Eden slovenski Dj-jev je The Spyro Project, ki vrti plošče po znanih klubih, kot so Simfonija, Fun Factory, D'Place itd.

The-Spyro-Project je prvič prišel v stik z elektronsko glasbo leta 2003. Takrat je pričel obiskovati party-e in vedno občudoval DJ-ja, ki je zabaval množico. Tako se mu je porodila misel, da bi tudi sam poskusil. Le leto kasneje je spoznal tako imenovani Schranz, kar je bila zanj prelomnica. Kupil je prve plošče in pričel vrteti pri prijatelju. Odločil se je in privarčeval denar za svojo prvo opremo. Svojo prvo priložnost je dobil julija 2006 v klubu Simfonija na večeru Newcomerjev. Za večji preboj pa se zahvaljuje DJ Gloomyju, ki mu je ponudil priložnost v klubu D'Place in Fun Factoryju. Svoj Hardtechno / Schranz set je odvrtil tudi v trebijskem klubu Heaven.

slika 6: Dj The-Spyro-Project

Rock glasba

☑ Rock predstavlja razširjeno različico pop glasbe, ki se pričela razvijati predvsem v 20. stoletju. Izvirno se je tovrstna glasbena zvrst imenovala »rock'n'roll«, dandanes pa se je v pop industriji uveljavila predvsem v svoji krajši različici imena. Tipična sestavina rocka so mogočni vokali in poudarjeni ritmi, ki jih podpirajo električne kitare, bas kitare in bobni, občasno pa je moč zaslediti tudi zvoke klaviatur.

Slika 7: Avril Lavigne – pop in rock pevska
Korenine rocka in njegov razvoj

Začetki rocka: 1950

☑ Rock se je pričel v svetu glasbe uveljavljati predvsem v 50-ih letih dvajsetega stoletja. Izraz »rock glasba« je sicer v poznih 60-ih nastal po zahvali bujne domišljije Britancev, ki so tovrstno ime ponesli široko po svetu.

☑ Njegove korenine segajo na ozemlje ZDA, od tod pa se je tovrstna glasbena zvrst razširila po vsem svetu in se dandanes pojavlja v številnih različicah, ki so podkrepljene predvsem z uporabo instrumentov s tipkami, kot so na primer klavir, orglice, synthesizer in podobno ter z instrumenti, kot so lesena pihala in trobila, so značilna predvsem za rock v njegovi začetni fazi, v kasnejšem obdobju pa so omenjena glasbila začela izgubljati pomen. Pomembni del rock zgodovine predstavljajo največja imena glasbenikov kot so: Elvis Presley, Bill Haley and the Comets, Ritchie Valens, The Big Bopper, Jerry Lee Lewis, Johnny Cash, The Beatles, in Bob Dylan...

☑ ZDA z združitvijo ritma & bluesa, gospela, jazza, folk in country glasbe. To pomeni, da ima rock glasba tako »črne«, kot tudi »bele« korenine. »Črne« korenine izhajajo iz ritma & bluesa, gospela in jazza. »Bele« pa iz country in folk glasbe. Vse se je začelo, ko je R&B v poznih 40-ih začel dobivati vse širšo publiko. Leta 1951 je DJ Alan Freed prvič uporabil izraz rock'n'roll. Takrat je bil to sinonim za R&B. Ta glasba pa je začela dobivati uporniško, neposlušno podobo in s tem se je začela rock glasba. Pozivati je začela mlajše poslušalce. Na drugi strani pa so odrasli poimenovali rock glasbo kot umirljiv, minljiv konjiček, drugi pa so jo obsodili kot grožnjo družbi. Precej se razlikovala od današnje. Bila je hitrejša, predvsem pa bolj glasna in običajno izvršena v bolj divji obliki z več surovega razkazovanja čustev. Bill Haley je postal prva zvezda s pesmijo »Rock Around The Clock«, ki je postala zgodnja rock himna. Chuck Berry je dobil slavo s pesmijo »Maybelline«. Presleyjev podvig k zvezdništvu pa je bil povezan z njegovim nenavadnim stilom, ki pa je bil nekaka vez s črnsko glasbo, čeprav je bil belec. Zaradi njegovega črnškega zvoka in zaradi živih nastopov pa je postal super rock zvezdnik. V sredini 50-ih se je rock razvijal predvsem s pomočjo radia. Tv je prevzela produkcijo zabave, medtem kot je radio predvajal rock glasbo in s tem nekako ujel, zavzel publiko. DJ, ki so predvajali rock glasbo, so pomagali povečati popularnost rock nastopov. V času, ko je bila ZDA močno rasistično razdeljena, so ljudje tudi tukaj našli kvalitete v rock glasbo. Mladi so začeli poslušati rock postaje brez vednosti njihovih staršev in te postaje so postale zelo popularne in niso kar neopazno izginile. V poznih 50-ih je popularnost rocka rasla, toda glasbene založbe in profesionalni pisci so zgrabili koristnost, donosnost tega. Mnogo rock glasbe, ki je izšla pri glasbenih založbah, je izgubilo uporniško moč in bila bolj mirna. Več glasbenikov je ublažilo in omehčalo svojo glasbo.

Današnja ROCK glasba

☑ Vse od 80-ih naprej je postajala rock glasba bolj elektronska in vidno oblikovana. Toda v 90-ih so glasbeniki sčasoma šli nazaj in začeli raziskovati svoje korenine. Elektronski in vizualni elementi so še vedno ostali, čeprav sta tako rap in heavy metal naredila njuni poti v smeri glavnega toka glasbe 90-ih, ampak še vedno ostala izrazita. Mnogo rap stilov je pridobilo na popularnosti, vključno z *gansta rapom*¹ in ostalimi stili z vplivom jazza, folka in reggaeja. Najnovejši rock stil 90-ih, ki je pridobil na popularnosti, je

¹ Gangsterski rap

bil grunge ali alternativen rock. Prvo večjo popularnost je doživel pri skupini R.E.M. v poznih 80-ih. Alternativen rock kombinira tako heavy metal kitare s folkom, kot tudi vplive punka. Grunge je prvič pridobil razvpito podobo s skupinama Nirvano in Pearl Jam. Grunge je bil kombinacija punka in metala. Osredotočil pa se je na popolnoma čustvene in ponavadi depresivne teme. Poleg grunga pa se je pojavil še bolj plesni stil - techno- sestavljen iz disko ritmov in digitalnih vzorcev. Soroden mu je zbadljiv jazz, ki kombinira rock, soul, R&B in jazz. Rock and roll je ostal močan od promocije v 50-ih.

Hard rock

Hard rock je glasbena zvrst, in sicer podzvrst rocka. Njegove korenine segajo v 60. leta 20. stoletja, razvil se je iz garažnega in psihedeličnega rocka. Značilen je po uporabi distorziranih električnih kitar, bas kitar in bobnov. Termin hard rock se uporablja tudi kot nadpomenka za punk in grunge, da se lažje ločita od mehkejšega, popularnejšega pop rocka. Za začetnike trdega rocka veljajo glasbene skupine, kot so Led Zeppelin, Black Sabbath in Deep Purple.

Značilnosti

Na razvoj trdega rocka je močno vplival blues, najpogosteje uporabljena lestvica je pentatonika, tipična bluesovska lestvica. Za razliko od tradicionalnega rocka (ki izvira iz »starega« bluesa), je trdi rock značilen po elementih iz »britanskega« bluesa, podzvrsti bluesa, ki uporablja moderne instrumente, kot so električne kitare, bobni, klaviature in električni bas.

Izraz »hard rock« se uporablja za veliko podzvrsti rocka, katerih skupna značilnost je, da se močno razlikujejo od pop rocka, čeprav je ta razločitev v glavnem nepravilna. Primera te nepravilnosti sta grunge in punk rock. Slednji je značilen po hitrejšem tempu in manj *riffih*.

Najpomembnejši inštrument v trdem rocku je električna kitara. V večini skupin zato ponavadi igrata dva kitarista; glavni in ritmični kitarist. Glavni igra solo, *riffe* in *fille*² (). Ritmični kitarist sodeluje z glavnim, in sicer mu dodaja ritem in harmonijo ritmičnim glasbilom v skupini.

Slika8: Električni kitari

Zelo pomembna je vloga ritem sekcije - basist in bobnar sodelujeta zelo simultano, saj morata dodajati stalen ritem, basist mu dodaja še melodijo. Zelo malo hardrockovskih skladb je izključno instrumentalnih, saj je pevec dodaja skladbi prepoznavnost in obliko. Ponavadi je tudi frontman, po katerem je skupina najbolj prepoznavna. Pevec je pogosto tudi instrumentalist, navadno glavni kitarist.

Narodno-zabavna glasba

Narodnozabavna glasba je glasbena zvrst, za katero so značilne ljudsko (etnično) obarvane pesmi. Razširjena je predvsem naslednjih v državah: Slovenija, Avstrija, Švica, Nemčija, pa tudi na Češkem ter v Italiji. Pri nas je znana in razširjena še najbolj po zaslugi številnih narodnozabavnih ansamblih. Tovrstna glasba je pogosto prisotna na veselicah, porokah, njej pa je posvečenih tudi kar nekaj festivalov in tekmovanj. Nekateri ji slabšalno pravijo *goveja muska* ali kar *govedna*, to pa zato, ker naj bi ta glasba, kakor meni poznavalec Ivan Sivec, verjetno sodila zraven nedeljske goveje juhe. S to glasbo je tesno povezan tudi njen najznačilnejši instrument, to je diatonična harmonika (pogovorno frajtonarica), ki je v našem prostoru dobro zastopana na račun okoli 65-ih izdelovalcev.

Slika9: Modrijani- narodno-zabavni ansambel

instrumentalni odlomki, ki zapolnijo praznino med različnimi sekcijami in premori vokalista ali

Pri narodnozabavnih pesmih prevladujeta dva ritma: polka in valček. V zadnjem času so z vplivom moderne popularne glasbe prisotni tudi drugi ritmi. Tako mnogo ansamblov dandanes ne izvaja samo narodnozabavne glasbe, ampak tudi zabavno, turbo-folk in drugovrstno glasbo.

Zgodovina narodnozabavne glasbe

Narodnozabavna glasba se je razvila iz ljudske glasbe, s čimer je mišljeno godčevsko igranje in ljudsko petje. Njeni začetki segajo v 19. stoletje, ko se je z izumom in pojavom diatonične harmonike hitro razmahnila. Predvsem po 2. svetovni vojni je število ansamblov začelo skokovito naraščati. Sprva so bili ansambli amaterski, šele kasneje tudi profesionalni. Za največjega glasbenika narodnozabavne glasbe pri nas in v svetu velja Slavko Avsenik, ki je s svojim Ansablom bratov Avsenik v 40-ih letih delovanja, začeni leta 1953, ustvaril ogromno pesmi (okrog 800), izmed katerih jih je mnogo ponarodelih. On je tudi avtor najbolj znane in v svetu največkrat predvajane pesmi Na Golici. Slavko Avsenik velja prav tako za začetnika danes splošno razširjenega "tresočega" (udarjajočega) igranja na harmoniko, ki služi za spremljavo pesmi. Eden najbolj znanih ansamblov v Sloveniji je tudi Ansambel Lojzeta Slaka, ki ima poudarek na ljudsko obarvanih melodijah in besedilih. Najdlje delujoči ansambel pri nas so Beneški fantje, ki preigravajo in ustvarjajo glasbo že od leta 1952.

- Nuša Derenda (Happy hour)
- Edvin Fliser
- Ivan Hudnik (Ansambel Ludvika Lesjaka, Ansambel Marela, Ansambel Franca Miheliča)
- Alfi Nipič (Ansambel bratov Avsenik, Ansambel Alfi Nipič in njegovi muzikanti)
- Marjan Novina (Družinski trio Novina)
- Darja Švajger (Ansambel Braneta Klavžarja)
- Natalija Verboten (Ansambel Rosa)
- Irena Vrčkovnik (Ansambel Aurora, Ansambel Vesna)

Slika 11: narodno-zabavni ansambel Vesele Štajerke

Elektroakustična glasba

Elektroakustična glasba se je razvila v drugi polovici 20. stoletja. V svojih začetkih se je naslanjala na vsa ustvarjalna prizadevanja, ki so slišala in razumela glasbo predvsem kot kontinuiteto in zaporedje zvokov, ne pa kot tradicionalno urejenih tonskih skupin. Zaradi ustreznih pogojev, ki jih je prinesel hiter tehnični razvoj in predvsem odkritja na področju elektronske tehnologije, so se ustvarile nove možnosti za raziskovanje zvoka in za nastanek novih kompozicijskih postopkov.

Na splošnem se elektroakustično glasbo uvršča v obširno skupino elektronske glasbe, ki zastopa različne glasbene zvrsti (npr. pop in techno glasbo) in ustvarjalne postopke, vendar pa so njene karakteristike in definicija predmet številnih razprav. Elektroakustična glasba se je začela razvijati v 1940ih in 1950ih, hkrati z razvojem postopkov snemanja oz. zapisovanja zvoka. Zvok so skladatelji elektronsko preoblikovali in predelovali. Tak ustvarjalni postopek se razlikuje od komponiranja klasične instrumentalne glasbe, ki poteka od ideje do realizacije. V razvoju elektroakustične glasbe ima odločilno vlogo tudi radio oz. in radiofonska umetnost.

Skladatelji-pionirji so se v splošnem delili na dve skupini, katerih estetska naravnost se je močno razlikovala. Skupino glasbenikov, ki so v Parizu ustvarjali *musique concrète*¹, je vodil francoski glasbenik in znanstvenik Pierre Schaeffer. V radijskem studiu je pri iskanju zvočnih učinkov za spremljavo oddaj odkril, da bi lahko ti učinki presegli svojo funkcijo ponazarjanja in postali samostojno glasbeno delo. V svojih zapisih je poudarjal možnosti ustvarjanja z zvokom in vsebino, ki jo nosi zvok. *Concrète*² glasba, je bila zasnovana na preoblikovanju naravnih, konkretnih glasov, posnetih na zvočne medije. Druga skupina, je svoje izdelke poimenovala z izrazom *Elektronische Musik*. Ustanovitelja skupine sta bila skladatelj Herbert Eimert in fizik Werner Meyer-Eppler. Glasba te skupine ustvarjalcev je bila zasnovana izključno na sintetičnih, elektronsko generiranih zvokih.

Reggae

Reggae [rêge] je mešanica afriške, zahodnoevropske, ameriške in predvsem jamajške glasbe. V sebi združuje ameriški ritem in blues, jamajški mento, ska in rock-steady, afriško glasbo burru in izboljšano tehniko snemalnih studiev. Zapleteno bobnanje poudarja čisti afriški ritem, prirejen na osnovno instrumentalno sestavo električnega basa, ritmične kitare, električnih orgel, bobnov in trobil. Tak orkester je odlična spremljava prav za način petja, kot je reggae. Gre za glasbo ki jo prepoznamo po značilnem poudarjanju lahkih dob (*2 in 4*³). Nekateri menijo, da beseda reggae izhaja iz besede »regular«, zaradi enakomernega ritma. Drugi spet trdijo da izhaja iz latinskega izraza »za kralja«, saj pravijo, da prava glasba reggae časti boga Jaha, kralja neba. Gotovo je najbolj znani pevec, avtor lastnih skladb, legendarni pokojni reggae super zvezdnik Bob Marley, ki je pel, na primer o tem, da se je potrebno dvigniti in postaviti za svoje pravice, o svobodi in ljubezni. Sporočilo, ki je govorilo o ponosu in protestu, je pritegnilo tudi mnoge glasbenike, ki so dobivali za svoje izredno priljubljene pesmi od založb le bedno plačilo.

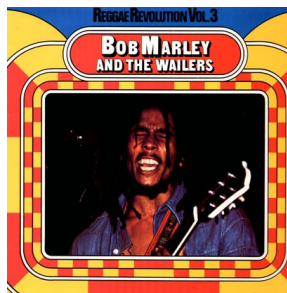
Slika 12: super zvezdnik Bob Marley

¹ Skladatelj **Pierre Schaffer** je bil samouk pionir, ki je elektroakustično glasbo poimenoval *musique concrete*

² Pomeni konkretna glasba

³ 2 in 4 pomeni na drugo in četrto dobo

Poslušalci pop glasbe so prvič postali pozorni na glasbo z Jamajke v petdesetih letih ob poslušanju pesmi Harryja Belafonteja, rojenega leta 1927 v New Yorku. Belafonte je sicer zaslovel kot filmski igralec, vendar ga še danes poznamo najbolj, kot pevca jamajških pesmi. Vsekakor je reggae, glasba, ki ti je ali všeč ali pa ne. Neke vmesne poti ni. Ta glasba te pripravi do plesa, meditacije, razmišljanja o svetu, sebi in drugih. Tesno je povezana z rastafarijanskim načinom mišljenja in delovanja. Seveda pa ni nujno, da si rastafarijanec, če želiš poslušati reggae moraš biti le odprt za sporočila, ki ga te pesmi prinašajo: mir, enakost, svoboda, ljubezen. Predvsem pa veliko, veliko pozitivnih vibracij.

slika13: Bob Marley

Jazz glasba

Jazz ali **džez**¹ je glasbena zvrst, ki je dobila prvotno podobo okoli leta 1920. Njeni začetki segajo v glasbeno tradicijo severnoafriških kultur, ki so se na ameriških tleh spojile z ameriško in evropsko kulturo in njihovimi glasbenimi instrumenti. Njegove korenine segajo v blues, ragitime in tudi v glasbo evropskih vojaških orkestrrov.

V kompozicijskem smislu je prepoznaven po polritmih, sinkopah (»nepravilnih poudarkih«), improvizaciji, »modrih notah«, »neperiodični gradnji«, itd. Jazz ima velik vpliv na vse glasbene sloge 20. stoletja.

Tipično se v jazzu pojavljajo glasbila: kitara, bas kitara, saksofon, pozavna, klavir, klarinet, trobenta, kontrabas, bobni, vokal.

slika 14: nastop nekega jaz pevca

Hardcore punk

Hardcore punk je podvrst glasbene zvrsti in subkulture punk, ki se je razvila v ZDA v začetku osemdesetih let. Od punk rocka sedemdesetih se razlikuje predvsem po hitrejšem, agresivnejšem pristopu. Pesmi so krajše, glasnejše in agresivnejše. Bendi so večinoma delali po pristopu D.I.Y.², od izdaje posnetkov, plakatov, majic itd..., vse so postorili sami, brez pomoči založb ali promotorjev. Med najbolj znane glasbene skupine iz tega žanra lahko prištejemo Bad brains, Minor Threat, Black Flag, Dead Kennedys, Circle Jerks itd...

¹ Izgovori se džéz lahko tudi džêz

² Okrajšava za do it yourself

Metal

Metal je glasbena zvrst, ki se je razvila iz hard rocka. Večino skupin, ki izvajajo metal, ne moremo strogo uvrstiti le v eno podskupino metalne glasbe. Vseeno se uporabljajo nekateri izrazi, s katerimi označujemo skupine, ki so jim skupne nekatere značilnosti, kot so na primer tipični instrumenti, tematika besedil in podobno. Za boljšo predstavo je v naslednjem poglavju naštetih nekaj skupin in zvrsti, ki jih igrajo.

slika15: death metal skupina

Jpop

Jpop je zvrst, pri kateri gre v bistvu za ki je temelj glasbene industrije, seveda s poudarkom na mladih poslušalcih. Začela se je razvijati iz tradicionalne in folk japonske glasbe, zdaj pa je to glasba podobna pop-u v svetu. Velikokrat so besedila sestavljena iz japonsčine zraven pa je tudi nekaj angleških besed.

slika 16: Ayumi

Anketa

Pri anketi starosti 15
Vprašanje

najraje

	Število odgovorov
pop	5
rock	4
narodno	2
drugo	Techno 4 metal 2
skupaj	17

so sodelovali moji prijatelji do 18 let.
pa se glasi:
Katero zvrst glasbe poslušáš?

- acid jazz
- alternativni rap

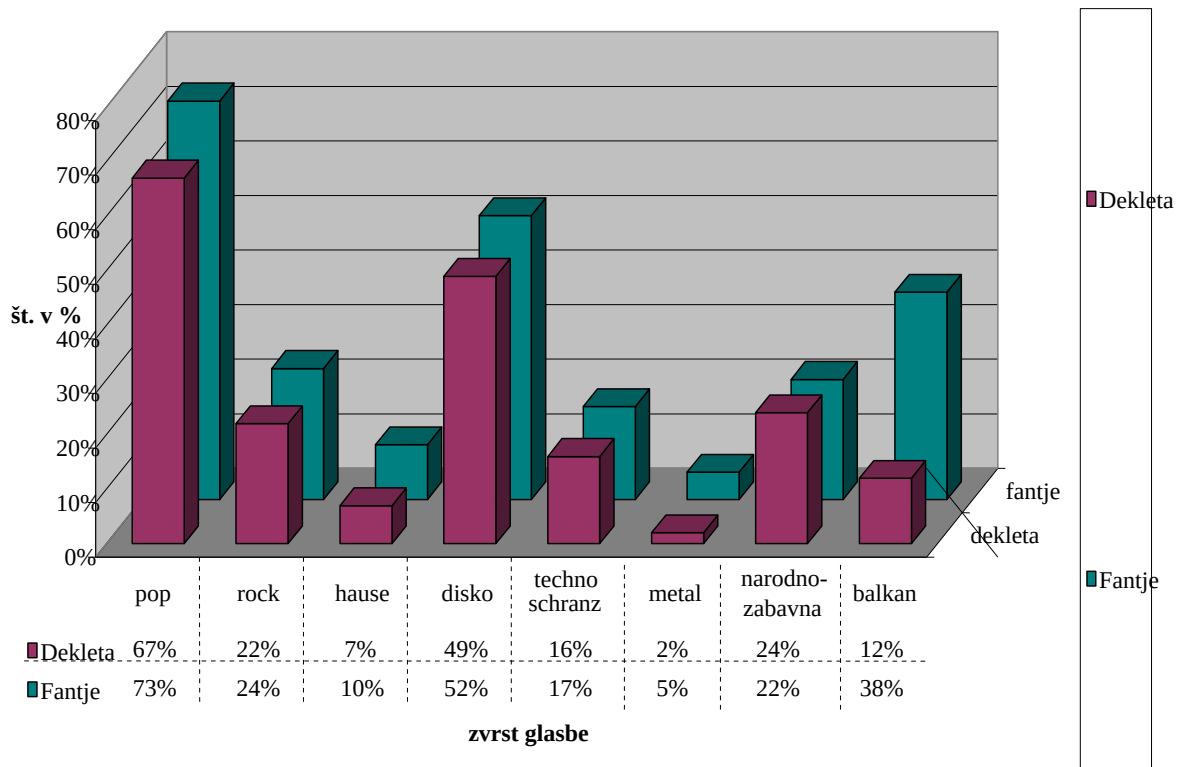
- grunge
- happy hardcore

- psychobilly
- punk

<ul style="list-style-type: none"> • alternativni rock • art rock • ambientalna glasba • amen break • avantgardni rock • balkan(jugo glasba) • beat • big beat • black metal • bluegrass • blues • boogie-woogie • bossa nova • britanski blues • britanski pop (britpop) • canterbury • cool • country • cow punk • dance • dancehall • death metal • disko • dixieland • dream pop • duhovna ritmična glasba (DRG) • drum & bass • dub • dub reggae • elektronska glasba • elektropop (electropop) • emo (~ emocore) • filmska glasba • folk • folk rock • free jazz • funk • funky drummer • fusion • gabber (~ gabba) • gangsta rap • Goa trance • gospel • gotski rock (gothic rock) 	<ul style="list-style-type: none"> • hard rock • hardcore punk • heavy metal • hip hop • house • indie rock • industrijska glasba (industrial) • industrijski rock • jangle pop • jazz • jazz rap • jazz rock • jodlanje • jump blues • kalipso • krautrock • lovers rock • math rock • merengue • merseybeat • metal (+ podzvrsti) • metalcore • mod • neo-klasicistični rock • neo-progresivni rock • Neue Deutsche Welle • new age • no wave • noise pop • nova romantika (new romantics) • novi val (new wave) • nu soul (~ nouvelle-soul, neo soul) • plesna glasba • pop glasba • pop rock • post punk • power pop • progresivni metal • progresivni rock • progresivni folk rock • prosto-progresivni rock • psihedelični rock 	<ul style="list-style-type: none"> • punk rock • queercore • ragga • rai • rap • rapcore • reggae • reggeton • ritem in blues (rhythm & blues) • Riot Grrl • rock • rock & roll • rock steady • rockers reggae • rockabilly • roots rock • roots rock reggae • sadcore • salsa • shoegazing • sibirski samomorilski post punk • simfonični rock • skiffle • slowcore • soul • space rock • spiritual • straight edge • surf rock • swing • synth pop • tango • tehno glasba (techno) • težkometalni rock (heavy metal) • texmex • thrash metal • trance • trip hop • twee pop • Jpop
---	---	--

Razne zvrsti glasbe

Število poslušalcev posamezne zvrsti

Citat neke naše vrstnice, ki je napisala rime za glasbo:

»Glasbo rada posluša vsaka,
 Lahko je hip-hop, rock ali polka.
 Glasba je lahko zelo glasba,
 Ki se mi zdi dolgočasna.
 Jaz pojem in sedim,
 Včasih tudi zraven zaspim.
 Glasba je lepa
 Glasba je slepa in kepa.
 In v tej kepi je skrito polno domišljije,
 Ki se nikoli ne razlije.
 Hip-hop je kul,
 Polka je nul
 Vse je kul, ampak polka je kr neki,
 To rečeš ti ampak jaz menim da je v reki,
 Veliko glasbe, v glasbi je veliko kulskega,
 Zato rečem ti GLASBA JE KUL.(in ne nul)« citat: star(l. 1995)

Obleka pokaže človeka

- Opis, kako se oblačimo, glede na to kar poslušamo

Glede na to, kaj zdaj naša generacija posluša, se glede na to tudi oblačimo. Tisti, ki poslušajo bolj »hard« trdo ali težko glasbo, to so hardcore, metal rock, hard rock, punk ipd. Te se ponavadi oblačijo bolj na črno in temne barve. Imajo tudi razne dodatke, kot so zapestnice z zobmi in špicami. Te imenujemo rockerji ali darkerji.

slika17: party v diskoteki Fan-factory

slika18 :rock skupina Silbermond

Zaključek

Naloga je bila kar težka, oziroma začetek je bil težak vendar je mi je v nadaljevanju kar šlo. Za naslov Najstniška glasba sem se odločila predvsem zato, ker sem sama del glasbe, ko pojem in ko plešem. Osebnostno mi glasba pomeni 2. mesto poleg šole. Predvsem pa sem se odločila tudi zato, ker je zvok nekaj magičnega, nekaj kat te sprosti ali pa zabava.

Viri

Knjižni viri: Glasba

Revije: Smrkija, feb. letnik 2006

Drugi viri: Anketa, izvedena 28.3.2007, sodelovalo 17 oseb.
Internet

Besedila: http://web.s-gim.kr.edus.si/projekti/splet/2F/razvoj_rocka.htm

http://www.raveunion.com/page/index.php?option=com_content&task=view&id=111&Itemid=16

Slike: <http://www.slo-dj.com/parties/displayimage.php?album=9&pos=63>

<http://www.emarket365.com/uploaded/45318665092.jpg>

http://www.najporoka.com/images/ponudniki/glasba_stajerke.gif

Slika1,2,3.....	3	Slika12.....	9
Slika4,5.....	4	Slika13,14.....	10
Slika6.....	5	Slika15,16.....	11
Slika7.....	6	Slika17,18.....	14
Slika8,9.....	7		
Slika10,11.....	8		

- **Anketa** o poznanstvu glasbe